

పాండ్లున్న పట్టుకున్న ముసురు... జల్లులు జల్లులుగా తెరలు తెరలుగా ఎడతెరిసి లేని వర్షం... ఈ వర్షం ఇప్పుట్లో తగ్గదేమో! వెధవ్యాన వెధవ్యాన!

“టక్...టక్...టక్...టక్...టక్” కర్రపొదు చప్పుడు, ఆ వెనక దీర్ఘ నిశ్వాస నిట్టూర్పు. “ఊ! చెప్పా. ఎం బాటే” గొప్ప విసుగుదల, హుంకరింపు.

“వారం రోజుల్నించి జోరం. నాలుగు నూదులు పొడిమించుకున్నా తగ్గదేయ్యో! కాళ్ళూ చేతులూ లాగేస్తున్నాయి నాయనా!”

“ఇచ్చిన మాత్రలు సరిగ్గా వేసుకున్నావా? లేదా!”

“వేసుకున్నా నాయనా! కడుపంతా ఒకటే మంట సామి”

“మంట లోనా, బయటా? ఆ కడుపును గాలికొడిలేసి తిరక్కపోతే, దానికో చెక్కానన్నా తగ్గిలింపగడదా? బయటైతే ఎండకు, లోనైతే ఆకలికి మంట. అన్నం తిని ఎన్నాల్సింది?” వ్యంగ్యం.

“ఎన్నాళ్ళూ నాయనా? జోరానికి నాలుగు రోజులు ముందు నుంచి లంఖనమే! మైళ్ళకొద్దీ భూమిని తొలిచి, మైకా తీసి రెక్కలున్నాళ్ళూ వాకిరి చేసి పిల్లల్ని ఎక్కడీస్తే ఇయ్యాల చిన్నోడి దగ్గరుండమని పెద్దోడు, పెద్దోడి దగ్గరుండమని చిన్నోడు... భూమికి బరువైపోయాను నాయనా! నువ్వైనా దయతలచి నాలుగు రోజులు బెడ ఇప్పుండు సామి! దణ్ణం పెడతా!”

“ఎందుకు? నాలుగు రోజులు తిండికి దిగుల్లెకుండా ఉండొచ్చునా? ఛీ ఛీ! అన్నింటికి మందులు కనుక్కుంటున్నారా గాని, ఈ ఆకలికి మందు కనుక్కోరు. అయినా, ఒంటికి చెక్కా లేకపోయినా, కడుపుకు ముద్దలేకపోయినా రోగానికి మాత్రం వందలూ కావాలి. దరిద్రపుద్యోగం, దరిద్రపుద్యోగం! అన్నీ ఆకలి జబ్బులే. అన్నీ అన్నీ నిషేధిస్తున్నారు గాని ఈ ఆకలిని నిషేధించలేకపోతున్నారు. సరే! రక్త పరీక్ష రాస్తున్నా. చేయించుకునిరా! మందులు మార్చి ఇస్తా”

“సామి! నా బెడ సంగతి! నాలుగు రోజులు ఆసుపత్రిలో పడుంటా! కనికరించు సామి! బువ్వన్నా దొరుకుద్దీ”

“బెడలు ఖాళీ లేవు, పరీక్ష చేయించు కొచ్చుకో”

“అట్టనే సామి”

“టక్ టక్...టక్ టక్...టక్...టక్...టక్...”

ఛీ ఛీ, ముసలేడు రూమంతా రొచ్చు రొచ్చు చేసేడు. ఈ వర్షం ఇప్పుట్లో తగ్గదేమో? మూడు రోజులైంది ఇంటి నుంచి వచ్చి. అక్కడ ఎలా ఉందో! హాస్పిటల్ కట్టుబడి ఎండాకొచ్చిందో? మధ్యలో ముసురొకటి. పాతిక లక్షల ఎస్టేమేషన్. తిరగ్గా తిరగ్గా, తీసుకునేది తీసుకోకా బ్యాంకు వాళ్ళు కనికరించేరు. బెల్టారి మేస్ట్రీ సామాన్యుడు కాదు. కాస్త నవ్వుకొస్తున్నాడు, తెలిసినవాడలా అనుకుంటే సివెంటు బస్టాల్ని మాయం చేస్తున్నట్టున్నాడు. దగ్గరుండి చూచుకుంటా ముసుకుంటే... వారానికి మూడు రోజులన్నా రాకపోతే ఈ జనం తే చాలా గడవలు... ఇన్నాళ్ళు మనుషులు కాదు... ప్రతి ఒక్కరూ అజామాయిషి చేసేవాడే. దరిద్రుల్లో వేగడం కష్టం...

ఖళ్ళు ఖళ్ళున ఒక దగ్గు తెర...

వెగటు వెగటుగా ఫిసాయిలూ, స్పిరిటూ, వందలూ, జబ్బులూ అన్నీ కలగలసిన హాస్పిటల్ వాసన...

“ఊ చెప్పా. మందులు వాడుతున్నావా?”

మళ్ళీ గొంతులో తెమడ అడ్డుపడనట్లుగా దగ్గుతెర ఆయాసం బుసలు...

“ఎన్నాల్సింది మందులు మొదలుపెట్టి”

“అరు నెల్లు సామి!”

“ఇంకో ఆరునెల్లు వాడాలి. మాత్రలు నెలకు రాసిస్తాను. కంపౌండరుకు కనబడ”

“కంపౌండరు చానా ఎక్కువ అడుగు తున్నాడయ్యా నవ్వన్నా ఒక్కమాట చెప్పా నాయనా! అంత ఇచ్చుకోలేనయ్యా”

కంఠం కొద్ది కొద్దిగా తెగుతున్న ఆనవలు...

“నా దగ్గరేం మాట్లాడ కూడదు. అన్నీ కంపౌండరు దగ్గరే. మందులెవ్వెనా సగ్గా వస్తున్నాయో, వెళ్ళు వెళ్ళు, అన్నీ అక్కడే మాట్లాడు”

“రేతిల్లు నిద్ర ఉండటం లేదు. పొసుకుంటే ఒకటే అయినా, దగ్గు పేసమంతా గొంతులోకి, ఊపిరికి ఎగజమ్మి కొచ్చుద్దీ నాయనా! రేత్రంతా కూర్చుని కూర్చుని ఒక్కంతా నొప్పలు. ఎప్పుడు తెల్లారాద్దా, ఎప్పుడు ఎండొచ్చి ఊపిరి పీల్చుకుంటానా అని ఒకటి ఆరాటం. రాత్రుల్లు మెలకువ రాకుండా కమ్మటినిద్ర మాత్రలు ఉంటే రాయి నాయనా”

“మెలకువ రాకుండానా! పూ హ పూ... ఇది

ఎటూ కాని జబ్బు. అటు నిద్రాపట్టదు. ఇటు మెలకువ రాదు. రోజు రోజుకు కొద్ది కొద్దిగా తిసేసి గాని మెలకువ రాకుండా చెయ్యడం

“వస్తాను నాయనా!”

“ఈ ముసురులో ఊరికి ఎలా వెళ్ళుంటా? బండి మీద తడుస్తూ వెళ్ళటం కష్టం. ఆసుపత్రి జీపు తీసుకెడదామంటే డీజిలు మీద కోత. పై పెచ్చు సొంతానికి వాడుకుంటున్నానని జనాల నిఘా, పేపర్ల గేల. ఆ పైన కమీషనరుకు సంజాయిషి ఇచ్చుకోవటం. అసలే పల్లెటూరు పేపర్లతోనే పెద్ద తంటా. దేశంలో వార్తలేమీ దొరకనట్లు కాసులు కురిపిస్తున్న ప్రభుత్వ ఎక్సైజ్ వంటి అని ఒకసారి, టీబీ మందులు మోక్కేస్తున్న హాస్పిటల్ అని ఒకసారి, డీజిలు తగుతున్న ప్రభుత్వ డాక్టర్ అని ఒకసారి...

పేపర్ల వేసిన ప్రతిసారి ఎంక్వైరీలు, రిపోర్టులు, చేతి చమరు వదిలించుకోవటాలూ... ఛఛ...సంపాదించిన దాంట్లో సగం ఖర్చుపెట్టండి బయట పడలేని స్థితి. పదిహేనేళ్ల నుంచి ఇద్దరం గవర్నమెంట్లు డాక్టర్లమై యుండి సొంత ప్రాక్టీసు పెట్టుకోలేకపోవటం ఎంత నామోషి?

“ఊ! చెప్పా”

“నెప్పి సారీ”

“నీ నడక తెలుస్తానే ఉంది! ఎప్పుట్టుంది”

“అవరేషన్ లేకుండా తగ్గిస్తానని, సూదితే నీరు తీసి నానా హంగామా చేసేడు సారీ. వెయ్యి రూపాయలు కాజేసేడు”

“పడుకో పడుకో! అయితే రెండు నెప్పలన్నమాట. ఒకటి ఒంటికి, రెండు డబ్బుకి. భలే భలే! కంపౌండరుతో మాట్లాడేవా?”

“మాట్లాడే సారీ! మరీ ఎక్కువ...”

“ఏది ఎక్కువ? నెప్పి ఎక్కువైతేనే కదా నా దగ్గర

ఎంతమందితో ఛీ అనిచించుకోవాలి? బంగారు స్కూన్తో పుట్టి ఉంటే కా అవ్వలన్నీ ఉండకపోయి. ఆస్తులని, కట్టాలని, కానుకులని అన్నీ అప్పునంగా వచ్చి పడిపోయి. సరే! అన్నీ పుట్టుకతో ఉన్నానీతిగా ఉన్నవాడేవదం? అందరూ డబ్బుకు కక్కర్లీ పడేవాళ్ళే. వెంపర్లూడేవాళ్ళే! అప్పటికీ క్యాంపస్ లో ఏరికోరి తన కంటి సీనియర్ అని కూడా చూడకుండా ప్రొఫెసర్ కూతారి మెడలో పసుపుతూ కట్టి ఎలాభం? పాత చింతపండు బస్తాను చేసుకోవడానిక్కూడా లవ్ చేయాల్సివచ్చి వేసుకున్నందుకు ఏమైనా దక్కిందా అంటే అదీ లేదు. వాడికెంత నీలుగుడు? పరువు, ప్రతిష్ట అంటూ పెద్ద పోక కటి. నేను ఊరి చివర పుట్టినని, వాడు ఊళ్ళో పుట్టినని ఎంత పొగరు వెధవకు. పెళ్ళా పద్దెనిమిదేళ్ళయినా గడపతోక్కీ ఎరగడు. ఆ అమ్మాయిని చేసుకున్నందుకు ప్రతిష్ట పెరిగిందీ లేదు. అనుకున్నట్లు అదనంగా పూచిక పుల్ల

-కాట్రగడ్డ దయానంద్

వచ్చిపడింది లేదు. వెళ్ళి వెళ్ళుకులు కావడమంటే ఇదేనేమో?

“సారీ! టీబీ వార్డులో పేషంట్ కండిషన్ సీరియస్ సారీ”

“సిస్టర్! ఎవడు? మిస్టర్ సౌండే గదా! ఎప్పుట్టుంది?”

“ఉదయం నుంచి సారీ”

“ఇప్పుడా చెప్పింది?”

“శనివారం ఊరొళ్ళో హడావుడిలో ఉంటారు గదా సారీ! అదిగాక టీబీకూ ఎక్కువగా ఉందని మేమే అన్నీ ప్రయత్నాలు చేసేసారీ! ఆక్సిజన్ సిలిండర్ అరెంజ్ చేసినా పల్సే అందడం లేదు సారీ”

“దామెటి ఏం చేస్తా? టీబీ వార్డుకు, జనరల్ వార్డుకు, గైన్స్ వార్డుకు సర్కాంత్ ర్యామిని నేనే గదా! పోస్టు చేసిన డాక్టరెవడూ ఈ ఊరికి రాడు. అధనా ఎవడన్నా వచ్చి దిగినా వెనింగ్ వాటరుంటూ, సెటిల్మెంట్ లెవరంటూ రెండో రోజుకే పరార్! మూడేళ్ళు వల్లెల్లో చెయ్యాలని ప్రభుత్వ చంద శాసనం. ఏం చేస్తా? సర్టిఫై చెయ్యక తప్పకుండా? నాబోటి దిక్కుమాలినోడికి ముగ్గురు డాక్టర్ల పని చెయ్యక తప్పకుండా?”

నర్సు చిరునవ్వు...

బయటేమో ఎంతకూ ఎడతెగని ముసురు. ఈ ముసురు ఊళ్ళని బయళ్ళని ఏకం చేసికాని

పదిలేట్టులేదు. మరో అరగంటితే ఓపీట్టెం అయిపోతుంది. ప్రయాణం సంగతి అలోచించాలి. బస్సుల్లో వెడితే మూడు బస్సులు మారి రాత్రెప్పుడో ఇంటికి చేరటం... ఈ లోగా మిస్టర్ సౌండేని చూచోస్తే...

“సిస్టర్! టీబీ వార్డుకు పద”

బెడ మీద మిస్టర్ సౌండే! దగ్గి దగ్గి ఆయాసం బుసలు ఎగజమ్మి ఎగజమ్మి అలసిపోయి నట్లున్నాడు. టీబీ పేషంట్లనే లావా ఎగజమ్మి అగ్ని పర్యేతమేమో! ఆక్సిజన్ సిలిండర్ పెట్టడం వలన ముఖ కవళికలు అస్పష్టంగా ఉన్నాయి. కంప్లయింట్లు రాసి రాసి వేళ్ళు వడలిపోయి ఉన్నాయి. దగ్గు ఎవడు ఎక్కువనెపు పెద్ద శబ్దం వచ్చేట్లు దగ్గుతాడో పోటీ పెడితే ఆ టీబీ వార్డులో గంగయ్యకు ఎక్కువ మార్పులు పడతాయి. దాంతో గంగయ్య పేరు కాస్తా మిస్టర్ సౌండే అయింది. అతడి మంచం చుట్టూ అక్కడక్కడా మిగతా టీబీ పేషంట్లు ఈగల్లా ముసిరి బిక్కు బిక్కుమంటూ నిలబడ్డారు.

పల్సే దొరకడం లేదు. ఆక్సిజన్ సిలిండర్ పనిచేసి కూడా ప్రయోజనం లేదు. చేసేదేం లేదు. ముఖమీదకి దుప్పటి లాగాల్సింది.

“సిస్టర్! అంటిండెంటు ఎవరూ లేరా? ఒక

టున్నారనీ, ఆ పేషంట్లు ఇవ్వలేదని మీరు మందులు అపేసేసి జనవార్కుం. నిన్న మిమ్మల్ని అందరూ నిలదీసేసి రాత్రి రేపన అపేరటకదా?”

“ఛఛ! వాళ్ళేం చెప్పినా మీరు నమ్మితే ఎలాగండి? పేషంట్లు మా దేవుళ్ళు. వాళ్ళ మీద మాకేం కక్ష? అన్నీ లెక్క ప్రకారమే ఇస్తున్నాం. హెడ్ క్వార్టర్స్ లో మందులు స్టాకు లేనప్పుడు ఒకటి, రెండు రోజులు తప్పితే ఎప్పుడూ పేషంట్లకు మందులు కొరత లేదే! ఇక డబ్బు సంగతంటారా? నా మీద కక్ష గట్టి ఈ ప్రవారం. మొదట్టుంచి ఉన్న కంప్లయింట్ గదా! ఏనాడు రుజువైంది గనుక? అంతెందుకు ఈ టీబీ పేషంట్లు శవాన్ని వాళ్ళు బంధువులకు అప్పజెప్పడానికి నేనే స్వయంగా వెదుతున్నాను. మిస్టర్ సౌండే తెలుసుగా! గొప్ప కాంప్లికేటెడ్ పర్సనాలిటీ! ఎన్ని సార్లు మా డైరెక్టరేట్ కు కంప్లయింట్లు పంపించి ఉంటాడు. కక్ష సాధింపే ఉంటే మరీ ఇన్నాళ్ళూ అతడు హాస్పిటల్ లో ఉండగలదా? సర్టిఫై... సర్టిఫై ఓరియంటేషన్ నాది. అయినా మీ పేపర్ లెల్లు మాత్రం నా మాటలు నమ్మరు కదా! ఏం చేస్తా? మీరు అడిగినవన్నీ నిర్ణయంకాని ఖండిస్తున్నానని రాసుకోండి. అంతకంటే చేయగలిగింది ఏముంది?”

“ఈ ఖండనలూ అపే ఇంతకు ముందు మాటలు డాక్టర్! ఊళ్ళో పరిస్థితులేమీ బాగాలేవు. మీ మీద చాలా అలజడిగా ఉంది. తర్వాత మీ ఇష్టం ఉంటాను”

ఛీ ఛీ! ఈ పేపర్ లెల్లు కాస్త సందం దొరక్కాడదు. ఎవరేమనుకున్నా అన్నీ రాసి పారేస్తారు. మళ్ళీ ఎంక్వైరీలు... రిపోర్టులు... చేతి సమరు విదిలించుకోవడాలు... జేబులో పడిన డబ్బును లాగి పడేస్తారు. ఈ అలజడి అంతా మిస్టర్ సౌండే వలనే! అణగి మణిగి ఉండే పేషంట్లు వాడి చేతిలో పెన్నూ కాగితం చూచి నితారంగా నిలబడ్డారు. రోజుకో సవనస్య తీసుకోవచ్చేవాడు మిస్టర్ సౌండే సచ్చికూడా సమస్యలు సృష్టిస్తున్నాడు. దగ్గుతూ దగ్గుతూనే ఎంతమందికి ఎన్ని కంప్లయింట్లు రాసేడు? ఇంతటితో వాడి అధ్యాయం పూర్తయిందనుకుంటే మళ్ళీ కొత్త అధ్యాయానికి నాంది పలికేట్టున్నాడు. బయట కొద్ది కొద్దిగా సడలుతున్న ముసురు...

జల్లులు జల్లులై అగి అగి కురుస్తున్న వర్షం... “రహీం! రహీం! శవాహనం సిద్ధం చేసా! త్వరగా... ఎంత త్వరగా బయల్దేరితే అంత మంచిది”

“సిస్టర్! మిస్టర్ సౌండే రిపోర్టులూ, కేస్ పీటూ అన్నీ పకడ్బందంగా ఉంచండి. రేపు ఏమైనా ఇబ్బందులు రావచ్చు. సరిగ్గా లేకపోతే అందరం ఇరుక్కుంటాం”

బయట వర్షం... కాసేపు కురుస్తూ... కాసేపు ఆగుతూ... మొత్తమ్మీద హోరు తగ్గింది.

“సిస్టర్! ఏమిటి బయటి గేల. అంతమంది జనం గుమిగూడే రెండుకు? ఛీ ఛీ! అంతా బురద, నీరు వాసన. పేషంట్లతో ఓపీట్టెం అయిపోయిందని చెప్పండి. అదేమిటి డాన్ డాన్ లా, ముర్ఖబాదీలూ, మిస్టర్ సౌండే మనవరాలేనా ఆ ముందున్న పిల్ల. పూనకం పట్టినట్లు అలా అరుస్తుంటేమిటి? పనిలో పనిగా ఎదుస్తున్నట్లు గూడా ఉండే! వాళ్ళ తాతను నేనెందుకు చంపేసాను. రోగం ముదిరి వాడే సచ్చేడు. దానికి నేనేం చేస్తాను? ఆ పిల్ల పక్కన ఎవరూ... పొద్దునొచ్చిన ఆకలి కేసూ, టీబీ కేసూ? వాళ్ళ కింకా ఎంపని ఇక్కడ? ఆ వెనకంతా టీబీ వార్డు పేషంట్లు, ఊళ్ళని జనం లాగున్నారే! వాళ్ళందరికీ ఇక్కడేం పని? వెళ్ళవని చెప్పండి. శవాన్ని తీసుకెళ్ళడానికి జీపు ఇస్తున్నానని చెప్పండి. సిస్టర్! సిస్టర్! మాట్లాడవే! ఇంతలోనే ఎటు వెళ్ళావో? అయ్యా! కంపౌండర్ని చొక్కా పట్టుకు లాక్కొస్తున్నారేమిటి? వదలవని చెప్పండి. వాళ్ళందరూ ఇక్కడయి వెళ్ళకపోతే ఒకపూట కాదు, ఒకరోజు రేపన కట్ చేస్తేనని చెప్పండి. లోపలికూడ వచ్చేస్తున్నారు. రావద్దు. రావద్దు. బయటేక్కండి. సిస్టర్! సిస్టర్, రహీం రహీం! వాళ్ళు రాకుండా తలుపులు వెయ్యండి. ఎవరూ పలకరేం! అంతా ఎటుమాయమైపోయారా? లోపలికి వచ్చేసారే! నన్నెందుకు పట్టుకున్నారు? నన్నీదలండి, నన్నీదలండి! అంతా కంపౌండర్ చేసిందే! నాకేం తెలియదు. కావాలంటే అతడి పట్టుకెళ్ళండి. ఖీజీ! నన్నేం చేయండి, నన్నేం చేయండి... నన్నేం... చేయండి.”

బయట ఉదయం నుండి పట్టుకున్న ముసురు పూర్తిగా వదిలేసింది. ఉరుములు మెరుపుల పను తుపాను ఇప్పుడు ఆ హాస్పిటల్ ను చుట్టింది.

శతాబ్దం కథ మువ్వలు - భమిడిపాటి జగన్నాథ రావు